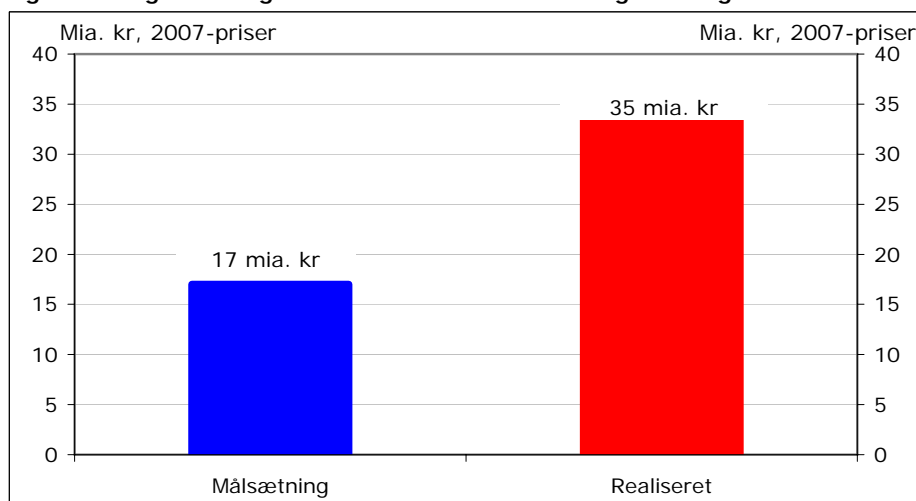

Budgetskred på 100 pct. under Fogh-regeringen – koster velstand og beskæftigelse

Siden sin tiltrædelse i 2001 har VK-regeringen øget det offentlige forbrug med 35 mia.kr. (2007-niveau), svarende til en gennemsnitlig årlig realvækst på ca. 1,4 pct. Det er dobbelt så meget som det forbrugsløft, VK-regeringen har budgetteret med i dens 2010-plan. Løftet i det offentlige forbrug ligger betydeligt over det træk på 5 mia.kr., der har været fra befolkningsudviklingen (dvs. flere brugere af den offentlige sektor). Budgetskredet er problematisk af flere grunde. Dels indebærer skredet, at den offentlige beskæftigelse bliver større end den ellers ville være. Det er problematisk i en periode, hvor private virksomheder må afvise ordrer, da de ikke kan besætte ledige stillinger. Dels indebærer skredet, at råderummet til lavere skat er mindre. Når det offentlige forbrug skrider med 1 mia.kr., er der 1 mia.kr. mindre i skattepolitisk råderum. Var de 18 mia.kr. anvendt på lavere marginalskat, kunne den øverste marginalskat nedbringes til 49 pct. Det ville øge beskæftigelsen svarende til ca. 25.000 personer, ligesom BNP ville vokse med knap 1 pct. svarende til ca. 15 mia.kr.

VK-regeringen har siden sin tiltræden øget det offentlige forbrug mærkbart svarende til ca. 1,4 pct. årligt eller 35 mia.kr. i alt¹. Det er betydeligt mere end det regeringen har budgetteret med i sin såkaldte 2010-plan², hvor der i perioden 2002-07 er budgetteret med en vækst på ca. 17 mia.kr. (0,7 pct. årlig vækst). Budgetskredet svarer til ca. 18 mia.kr., jf. figur 1. I forhold til Nyrup-regeringens plan for udgiftsvækst i perioden 2002-2007 er der tale om et merforbrug på ca. 15 mia.kr.

Figur 1. Budgetteret og realiseret realvækst i offentligt forbrug 2002- 07

Kilde: Danmarks Statistik, Finansministeriet: Økonomisk redegørelse, december 2006, En holdbar fremtid - Danmark 2010 samt svar på spørgsmål 2089 i folketinget

Budgetskredet er problematisk af flere grunde:

- 1) For det første indebærer budgetskredet, at der ansættes flere offentligt ansatte end det havde været tilfældet uden budgetskred. I en periode med mangel på arbejdskraft i den private sektor er dette særdeles uheldigt. Med den nuværende lave ledighed indebærer 1 ekstra offentligt ansat, at der bliver 1 færre privat ansat. Dermed bidrager budgetskredet til at øge presset på det private arbejdsmarked.

¹ Svar på spørgsmål nr. 2089 af 18. januar 2007 stillet af John Dyrby (S), Danmarks Statistik samt Økonomisk Redegørelse december 2006

² Korrigeret for skattereformens nedjustering af vækstmålsætning for 2004 og 2005

- 2) Herudover er der ikke dokumentation for, at mervæksten har bidraget til ekstra kvalitet i den offentlige sektor.
- 3) Mervæksten betyder mindre råderum til lavere skat. Når der anvendes 1 mia.kr. ekstra til offentligt forbrug, er der 1 mia.kr. mindre til at lette skatten. Såfremt VK-regeringen havde anvendt de 18 mia.kr. på lavere skat, kunne topskatten fjernes. Det ville sænke den øverste marginalskat i Danmark til 49 pct. Effekten heraf ville være en vækst i beskæftigelsen svarende til ca. 25.000 personer³, fordi det bedre kan betale sig at arbejde ekstra, påtage sig bijob etc.
- 4) Budgetskredet indebærer tab af velstand, da råderummet alternativt kunne finansiere lavere skat på arbejde. Såfremt pengene var anvendt på at lette den øverste marginalskat (som skitseret ovenfor), ville udvidelsen af beskæftigelsen indebære et løft i velstanden med knap 1 pct., svarende til 15 mia.kr. højere BNP⁴

Af væksten i det offentlige forbrug på 35 mia.kr. går de knap 13 mia.kr. til sundhedsområdet, mens social- og undervisningsområdet har fået øget bevillingerne svarende til ca. 9 mia.kr., jf. tabel 1.

Tabel 1. Vækst i det offentlige forbrug i perioden 2002-2007, mia.kr., 2007-niveau

Sundhedsområdet	12,7
Socialområdet, herunder børn og ældre	9,3
Undervisningsområdet	8,6
Andre udgiftsområder	4,6
Offentligt forbrug i alt	35,2

Anm.: Sundhedsområdet omfatter også udgifter til plejehjem, og universiteternes udgifter til forskning er medregnet under undervisning.

Kilde: Finansministerens svar på spørgsmål nr. 2089 af 18. januar 2007 stillet af John Dyrby (S)

Finansministeriet har beregnet det demografiske træk på det offentlige forbrug. Dvs. hvor meget af ressourcetilførslen, der kan tilskrives flere brugere som følge af befolkningsudviklingen. Det vurderes, at befolkningsudviklingen isoleret set har bidraget til en forbrugsudvidelse på 5 mia.kr., jf. tabel 2. Dermed har væksten i det offentlige forbrug under VK-regeringen på 35 mia.kr. ligget betydeligt over det træk, der følger af den demografisk betingede vækst i antal brugere i den offentlige sektor.

Tabel 2. Demografisk træk på det offentlige forbrug 2002-2007, mia.kr., 2007-niveau

Sundhedsområdet	2,3
Socialområdet, herunder børn og ældre	-1,6
Undervisningsområdet	2,7
Andre udgiftsområder	2,1
Offentligt forbrug i alt	5,5

Anm.: Sundhedsområdet omfatter også udgifter til plejehjem, og universiteternes udgifter til forskning er medregnet under undervisning.

Kilde: Finansministerens svar på spørgsmål nr. 2089 af 18. januar 2007 stillet af John Dyrby (S)

³ Beregnet ud fra udbudselasticitet anvendt i Fordeling og Incitamenter 2002, Finansministeriet

⁴ Det forudsættes her, at produktiviteten af den marginale ekstra arbejdstime svarer til gennemsnitsproduktiviteten i økonomien